

Ontogeneza nowego fameńskiego marokańskiego trylobita z podrodziny *Cyrtosymbolinae*

Rudy Lerosey-Aubril and Raimund Feist

Acta Palaeontologica Polonica 50 (3), 2005: 449-464

Zbadano liczne szczątki trylobitów wydobyte z różnych odsłoneń środkowego famenu we wschodniej części prowincji Tafilalet, na południowym wschodzie Maroka. Wszystkie należały do jednego taksonu, określanego dotąd jako *Cyrtosymbole (Waribole) prima*. Takson ten ustanowiono gatunkiem typowym nowego rodzaju *Osmolskabole*. Podano nową definicję taksonomiczną, uwzględniającą opis nowoodkrytych wylinek, zachowanych zarówno w wapieniach, jak i w postaci skrzemionkowanej. Zwłaszcza skrzemionkowane skleryty różnej wielkości pozwalają po raz pierwszy zaprezentować kompletny szereg wzrostowy trylobita z podrodziny *Cyrtosymbolinae* rodziny *Proetidae*. Silne podobieństwo morfologiczne stadiów protaspidowych do innych znanych larw przedstawicieli *Proetoidea* wskazuje na bardzo podobny przebieg wczesnych etapów rozwoju osobniczego w obrębie tej nadrodziny. Stadium anaprotaspis fameńskiego proetoida ma także zbliżoną wielkość do larw innych dewońskich proetoidów. Ich przedział wielkości jest jednak mniejszy niż u larw karbońskich. Sugeruje to, że przetrwanie trylobitów z nadrodziny *Proetoidea* frańsko-fameńskiego kryzysu Kellwasser nie wynikało ze zmiany strategii rozwojowej, choć mechanizm ten mógł grać rolę podczas wymierania kończącego dewon. Co więcej, *O. prima* miał plektrum od stadiów metaprotaspis do środkowych stadiów meraspis. Oznacza to, że brzuszne położenie otworu gębowego u stadiów pływających nie pojawiało się zawsze na wczesnych etapach ontogenezy u *Proetida*; nie można więc tej cechy uważać za diagnostyczną dla rzędu.

Key words: Trilobita, *Proetoidea*, *Cyrtosymbolinae*, ontogeny, protaspis, Famennian, Morocco.

Rudy Lerosey–Aubril [lerosey@isem.univ-montp2.fr] and Raimund Feist [rfeist@isem.univ-montp2.fr],
Laboratoire de Paléontologie, Paléobiologie et Phylogénie, Institut des Sciences de l'Evolution,
Université Montpellier II, 34095 Montpellier Cedex 05, France.